

Finanse

jednostek oświatowych i wychowawczych

Luty 2023
Numer 151
ISSN 2299-9698

PRAKTYCZNE ROZWIĄZANIA DLA SŁUŻB FINANSOWO-KSIĘGOWYCH

JUŻ W KOLEJNYM NUMERZE:

Bilans księgowy - co warto wiedzieć?

TEMAT NUMERU: Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za 2022 rok w szkole

W BIEŻĄCYM NUMERZE M.IN.:

Co powinna zawierać informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za 2022 rok w szkole?

Czy wynagrodzenie nauczyciela bez przygotowania pedagogicznego, zatrudnionego za zgodą organu prowadzącego, powinno być płacone z paragrafu 410, czy 4790?

Przy wypłacie wynagrodzenia po zakończeniu umowy pracodawca nie stosuje kwoty zmniejszającej podatek

Czy, z powodu nieobecności nauczyciela w pracy, organ prowadzący może zmniejszać wysokość przyznanego przez dyrektora dodatku motywacyjnego?

Czy udział w imprezie firmowej sfinansowanej z ZFŚS jest przychodem ze stosunku pracy?

Czy pomoc zdrowotna dla nauczyciela podlega opodatkowaniu, jeśli nie stanowi zapomogi udzielonej z tytułu długotrwałej choroby?

**E-DYŻUR
OŚWIATOWY**

Skorzystaj z dyżuru online!

Nasz ekspert odpowie na wszystkie pytania z zakresu prawa oświatowego!

E-dyżury będą organizowane cyklicznie w co drugą środę o godz. 10.00:

- 1 lutego • 15 lutego

Nowość
dla prenumeratorów!

**SPECJALNIE
dla naszych
Czytelników:**

WYDANIA INTERNETOWE:
Na stronie fjo.wip.pl
znajdziesz wcześniejsze
wydania czasopisma

ZADAJ PYTANIE EKSPERTOWI:
Wyślij pytanie na adres
finansejednostek@wip.pl.
Odpowiedź uzyskasz niezwłocznie
na swoją skrzynkę e-mail

PORTALFK.PL/SEKTOR PUBLICZNY
Dostęp do porad, raportów,
wzorów dokumentów i innych
przydatnych narzędzi

Poznaj najlepsze czasopismo dla księgowych oraz specjalistów ds. płac jednostek oświatowych i wychowawczych!

„Finanse Jednostek Oświatowych i Wychowawczych” to kompleksowe źródło rzetelnych informacji z zakresu:

- ewidencji księgowej,
- zarządzania finansami,
- podatków i sprawozdawczości,
- zatrudniania pracowników,
- aspektów formalno-prawnych funkcjonowania jednostki.

Wystarczy 20 minut w miesiącu, aby być na bieżąco ze wszystkimi istotnymi kwestiami dla księgowych w jednostkach oświatowych.

5 korzyści dla czytelników:

- 1 Opracowania najbardziej problemowych zagadnień
- 2 Przykłady wypełnionych wzorów dokumentów, dostępne także na www
- 3 Wydania magazynu online
- 4 Indywidualne konsultacje z ekspertami
- 5 Specjalne promocje na przedłużenie prenumeraty

Pobierz przykładowy numer na fjo.wip.pl

Finanse
jednostek oświatowych i wychowawczych

**Katarzyna
Giruć**
redaktor prowadząca

Napisz do mnie:
finansejdnostek@wip.pl

Finanse

jednostek oświatowych i wychowawczych

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9A, 03-918 Warszawa

NIP: 526-19-92-256

ISBN: 2299-9698

Nr rejestrowy BDO: 000008579

Redaktor prowadząca: Katarzyna GIRUĆ

Wydawca: Agata JASTRZĘBSKA

Koordinacja produkcji:

Mariusz JEZERSKI, Magdalena HUTA

Korekta: Zespół

Projekt graficzny publikacji: Piotr FEDORCZYK

Skład i łamanie: RASTER STUDIO

Drukarnia: KRM Druk

Nakład: 700 egz.

Publikacja „Finanse jednostek oświatowych i wychowawczych” wraz z przysługującymi Czytelnikom innymi elementami dostępnymi w subskrypcji (e-letter, WWW i inne) chronione są prawem autorskim. Przedruk i sprzedaż tych materiałów bez zgody wydawcy są zabronione. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło.

Publikacja „Finanse jednostek oświatowych i wychowawczych” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów i konsultantów. Zaproponowane w publikacji „Finanse jednostek oświatowych i wychowawczych” oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej i dotyczą sytuacji typowych. Ewentualne zastosowanie się do nich powinno być skonsultowane z wykwalifikowanym specjalistą lub ekspertem w celu uwzględnienia indywidualnych okoliczności związanych z daną sprawą, w związku z czym zastosowanie lub wykorzystanie w jakikolwiek sposób informacji zawartych w tych materiałach następuje na własne ryzyko i odpowiedzialność osoby tego dokonującej. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowiska organów i urzędów państwowych.

Informacje o prenumeracie:

tel.: 22 518 29 29

faks: 22 617 60 10

e-mail: cok@wip.pl

Szanowny Czytelniku!

Informacja dodatkowa – w odróżnieniu od pozostałych części sprawozdania finansowego – jest częścią opisową, sporządzaną w układzie tabelarycznym. Informacja dodatkowa jest uszczegółowieniem i uzupełnieniem danych liczbowych zawartych w pozostałych elementach sprawozdania finansowego. Powinny w niej zostać przedstawione wszystkie informacje stanowiące uzupełnienie i rozszerzenie informacji zawartych w pozostałych elementach sprawozdania finansowego.

W temacie głównym styczniowego numeru przeczytasz, jak powinna wyglądać informacja dodatkowa oraz co powinno się w niej znaleźć.

TEMAT NUMERU

Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za 2022 rok w szkole 2

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ

Jak zakwalifikować wynagrodzenie nauczyciela bez przygotowania pedagogicznego 11

Czy możliwe są przeniesienia pomiędzy funduszami nagród dla pracowników? 11

KADRY

Pracownik zatrudniony na dwie umowy – co trzynastką 12

Czy organ prowadzący może dokonać potrąceń z pensji nauczyciela? 12

PODATKI

Udział w imprezie ZFŚS – co z podatkiem? 13

Podatek dochodowy od emerytur i rent do 2.500 zł 14

Odprawa i wynagrodzenie wypłacone po ustaniu zatrudnienia a zwolnienie z PIT 14

Pomoc z funduszu zdrowotnego dla nauczycieli – co z podatkiem? 15

Trzynastka dla byłych pracowników – co z podatkiem? 16

Skorzystaj z bezpłatnego E-DYŻURU OŚWIATOWEGO

Zasady są proste:

1. Na stronie internetowej czasopisma znajdziesz link z dostępem do e-czat – sprawdź zakładkę „Dyżur eksperta”.
2. Po kliknięciu w link zostaniesz przekierowany na nasze konto na YouTube.
3. Po prawej stronie wyświetli się okienko czatu.
4. W trakcie trwania e-czat możesz zadać nieograniczoną liczbę pytań!

Prowadzenie: Michał Kowalski

E-dyżury będą organizowane cyklicznie
w co drugą środę o godz. 10.00:

• 1.02 • 15.02

Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za 2022 rok w szkole

Informacja dodatkowa jest uszczegółowieniem i uzupełnieniem danych liczbowych zawartych w pozostałych elementach sprawozdania finansowego. Dowiedz się, jak powinien wyglądać taki dokument i co powinno się w nim znaleźć.

MARTA BANACH
ekonomistka,
certyfikowana
księgowa

W odróżnieniu od pozostałych części sprawozdania finansowego, **informacja dodatkowa** jest częścią opisową. Jest sporządzana w układzie tabelarycznym.

■ WAŻNE

W **informacji dodatkowej** powinny zostać przedstawione wszystkie informacje stanowiące uzupełnienie i rozszerzenie informacji zawartych w pozostałych elementach sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa została podzielona na dwie części:

- 1) **Część I – „Wprowadzenie do sprawozdania finansowego”**, która obejmuje podstawowe dane identyfikujące jednostkę, w szczególności:
 - nazwę,
 - dane adresowe,
 - podstawowy przedmiot działalności,
 - wskazanie okresu objętego sprawozdaniem,
 - omówienie przyjętych w jednostce zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji),
 - inne informacje.
- 2) **Część II – „Dodatkowe informacje i objaśnienia”** zawiera informacje, które dotyczą w szczególności:

- wybranych pozycji bilansu ze strony aktywów i pasywów,
- odpisów aktualizujących,
- kosztów wytworzenia środków trwałych w budowie,
- przychodów i kosztów incydentalnych oraz o nadzwyczajnej wartości,
- należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych,
- innych informacji, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy jednostki.

■ WAŻNE

Celem prezentacji danych zawartych w **Informacji dodatkowej** jest dążenie do przedstawienia jasnego i rzetelnego obrazu sytuacji finansowej i majątkowej jednostki oraz jej wyniku finansowego. Dodatkowe objaśnienia i informacje, zawierające dane opisowe i liczbowe, powinny stanowić jedynie uzupełnienie i ewentualne uszczegółowienie danych zawartych w poszczególnych częściach sprawozdania finansowego (bilansu, rachunku zysków i strat oraz zestawienia zmian w funduszu jednostki).

Tabela 1. Informacja dodatkowa jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego za 2022 r. – termin do 31 marca 2023 r.

INFORMACJA DODATKOWA	
I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
1.2	siedzibę jednostki
1.3	adres jednostki
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	Obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego wynika z § 23 ust.1 rozporządzenia MRiF z 13 września 2017 r., tj. na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

	Podaje się informację, czy sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdanie finansowe, w przypadku pozytywnej odpowiedzi wskazać należy jednostki objęte łącznym sprawozdaniem finansowym. W sytuacji gdy sprawozdanie nie zawiera takich danych, pod tym punktem należy wpisać „Nie dotyczy”.
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Przedstawia się przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji). W zakresie wyceny aktywów i pasywów podać informację na temat zasad aktualizacji wyceny należności, czyli zależności wysokości odpisu aktualizującego od długości okresu zalegania z zapłatą należności oraz stosowanych stawek amortyzacji (umorzenia) składników majątku trwałego. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości są stosowane przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych oraz sporządzaniu i prezentacji sprawozdania finansowego przez jednostkę.</p> <p>Powinny one zapewnić, że prezentowane w sprawozdaniu finansowym informacje są wiarygodne (w tym kompletne i bezstronne), przydatne oraz zrozumiałe, przez co przekazują rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego jednostki.</p> <p>Nie należy wykazywać w tej pozycji tych zasad rachunkowości (wynikających z ww. ustawy i rozporządzenia), które jednostka zobowiązana jest stosować, tzn. takich, co do których jednostka nie ma prawa wyboru. Celowym jest wskazanie zasad (polityki) rachunkowości dotyczących wyceny i ustalenia wyniku finansowego, które wynikają z przedmiotu specyfiki i rodzaju prowadzonej przez jednostkę działalności, gdzie przepisy prawa dopuszczają możliwość wyboru przez jednostkę.</p>
5.	inne informacje
	Należy podać informacje, które mogą przyczynić się do zrozumienia charakteru działalności jednostki, sytuacji, w której znalazła się w roku obrotowym, za który jest przygotowane sprawozdanie. Może być to np. informacja, że sprawozdanie obejmuje majątek przejęty w wyniku likwidacji innej jednostki, a jeszcze nie-przekazany nowemu podmiotowi.
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Wartości wykazane w tabelach – odrębnie dla środków trwałych i wartości niematerialnych – powinny odzwierciedlać stan wynikający z kont ksiąg pomocniczych prowadzonych dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych. Dane wykazane w tej części dodatkowych informacji i objaśnień muszą być spójne z danymi wykazanymi w bilansie jednostki (w pozycjach dotyczących aktywów bilansu w częściach A.I i A.II) według stanu na początek i na koniec okresu. W tabeli należy zaprezentować dane ze wszystkich kont obejmujących środki trwałe oraz odpowiednie konta obrazujące ich umorzenie. Informacje należy przedstawić w kolejności i ze szczególnością Bilansu. – Tabela II.1.1.
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Jednostka może takie informacje posiadać w odniesieniu tylko do niektórych środków trwałych. Można podać informacje fragmentaryczne nieobejmujące całego majątku. Informacja przedstawiona winna umożliwić ujawnienie różnic pomiędzy wartością ewidencyjną a wartością rynkową niektórych ze składników majątkowych, w tym dóbr kultury. Środki trwałe wycenia się wg ceny nabycia, kosztu wytworzenia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, dalej: uor).
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Należy wypełnić tabelę z powyższego zakresu – Tabela II.1.3.
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Jednostka przedstawia wartość gruntów przejętych (otrzymane, nabyte) przez jednostkę w wieczyste użytkowanie i pozostającą w jej posiadaniu na koniec okresu sprawozdawczego. Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 15 uor nieruchomości gruntowe oddane w użytkowanie wieczyste przez JST innym podmiotom powinny być ujęte w księgach rachunkowych urzędu obsługującego JST. Natomiast ustanowione na rzecz innych podmiotów prawo wieczystego użytkowania gruntu powinno zostać wprowadzone do ewidencji środków trwałych tych podmiotów, z jednoczesnym ujęciem wartości gruntu na koncie pozabilansowym oraz wykazanie danych dotyczących wartości i powierzchni gruntu w informacji dodatkowej tego podmiotu. Tabela II.1.4.

1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Należy wykazać wartość obcych środków trwałych, które jednostka użytkuje na podstawie wymienionych umów. Nie wykazuje się wartości środków trwałych będących przedmiotem leasingu finansowego, ponieważ środki te podlegają ewidencji bilansowej i są wykazywane w aktywach bilansu, w pozycji odpowiadającej grupie rodzajowej użytkowanych środków trwałych. Rozporządzenie MRiF nie podaje, w jakiej wartości należy wykazać przedmiotowe środki trwałe. Zwykle wartość takiego środka trwałego podawana jest w umowach najmu, dzierżawy, leasingu i innych podobnych. Można podać wartość określoną w tych umowach przez właściciela albo w przypadku braku takich danych – oszacować ich wartość na podstawie cen rynkowych podobnego przedmiotu. Tabela II.1.5.
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Jednostka przedstawia informację wynikającą z ewidencji analitycznej konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”. Należy wskazać wartość oraz liczbę posiadanych papierów wartościowych w podziale na ich rodzaje. Jeśli te papiery wartościowe przysługują dodatkowe prawa dla jednostki, to należy je wskazać. Tabela II.1.6.
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Prezentowane dane przez jednostkę wynikają głównie z ewidencji analitycznej do konta 290 „Odpisy aktualizujące wartość należności”. Zgodnie z § 10 rozporządzenia MRiF z 13 września 2017 r., wartość należności aktualizuje się zgodnie z przepisami o rachunkowości. Z art. 35b uor wynika, że wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego należności. Odpisy aktualizujące wartość należności zwiększa się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych – w zależności od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacyjny. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość, a powstałe w ten sposób zmniejszenia wykazuje się jako wykorzystane. Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności następuje w przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego przez zwiększenie o kwotę rozwiązanych odpisów wartości należności oraz pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych. Jako zwiększenia stanu odpisów podaje się odpisy dokonane w ciągu roku, zaliczone odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych – w zależności od rodzaju należności, od których dokonano odpisów aktualizujących, albo odpisy podwyższające wartość należności, np. w przypadku zasądzenia odsetek od należności już objętych odpisami (art. 35b ust. 1 pkt 4 uor). Tabela II.1.7.
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Jednostka prezentuje dane wynikające z analityki konta 840. Na podstawie § 14 rozporządzenia MRiF z 13 września 2017 r., jednostka nie dokonuje biernych rozliczeń m/o kosztów wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych. Jednostka jest natomiast zobowiązana do tworzenia innych rezerw na przyszłe zobowiązania, o których mowa w uor (np. na toczące się postępowania sądowe, w tym o zapłatę odszkodowań). Tabela II.1.8.
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego okresie spłaty:
	Zobowiązania długoterminowe to całość lub część zobowiązań, które stają się wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług (art. 3 ust. 1 pkt 22 uor).
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
b)	powyżej 3 do 5 lat
c)	powyżej 5 lat
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości jednostka, o ile spełnia warunki określone w art. 3 ust. 6 uor, może dokonywać kwalifikacji umów leasingu według przepisów podatkowych lub w przypadku braku wpisać np. nie dotyczy
1.11.	łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

	Informacja dotyczy zobowiązań wykazanych w bilansie, a które wskazują na ograniczenia w dysponowaniu majątkiem jednostki. Te ograniczenia mogą wynikać z ustanowienia następujących zabezpieczeń na poszczególnych składnikach aktywów: hipoteki (nieruchomości), przewłaszczenia na zabezpieczenie (prawo własności rzeczy ruchomej lub papiery wartościowe), zastawu (rzeczy lub prawa zbywalne), kaucji pieniężnej (środki pieniężne) – występują zazwyczaj w związku z zaciągnięciem kredytu lub pożyczki.
1.12.	łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Informacja ta obejmuje zestawienie umów, udzielonych gwarancji i poręczeń występujących tylko w informacji dodatkowej sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 uor zobowiązania warunkowe to obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania te nie są wykazywane w bilansie (zobowiązania warunkowe są ujmowane w ewidencji pozabilansowej). Najczęściej zobowiązania warunkowe powstają w związku z udzieleniem przez jednostkę gwarancji i poręczeń, nieuznaniem roszczeń innych jednostek dochodzonych na drodze sądowej (o ile nie utworzono na ten cel rezerwy).
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Wykazać czynne i bierne rozliczenia kosztów. W jednostkach sektora finansów publicznych najczęstszymi tytułami rozliczeń międzyokresowych czynnych są: dyskonto od wyemitowanych obligacji, koszty mediów, ubezpieczenia majątkowe, prenumeraty. Rozliczenia międzyokresowe bierne to prawdopodobne zobowiązania przypadające na bieżący okres sprawozdawczy.
1.14.	łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Dla rzetelnego i jasnego obrazu sytuacji majątkowej i finansowej jednostki należy również wykazać łączną kwotę otrzymanych gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie (podobnie jak kwoty zobowiązań warunkowych wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji).
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	Jednostki wykazują świadczenia pracownicze wypłacone w formie pieniężnej stanowiące tylko część kosztów ewidencjonowanych na koncie 405. Zgodnie z §14 rozporządzenia MRiF z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.) jednostki nie dokonują biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń na rzecz pracownika, w tym świadczeń emerytalnych, jednakże dokonują wypłaty środków na tego rodzaju świadczenia. Dlatego kwotę wypłaconych środków na ten cel należy przedstawić w tej części informacji dodatkowej. Tabela II.1.15.
1.16.	inne informacje
	Umożliwia jednostkom wykazanie pozostałych spraw ważnych dla przejrzystości i jasności sprawozdania wg własnego uznania. Objasnienia treści bilansu, rachunku zysków i strat, zmiany funduszu, co się składa na należności, informacje, które lepiej pozwolą zrozumieć bilans. Jednostki mogą również wykazać środki zgromadzone na rachunku VAT (kwoty wynikające z dokonanej przez kontrahentów zapłaty przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (podzielona płatność).
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Podaje się wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów. Tabela II.2.1.
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	W pozycji tej powinny zostać wykazane informacje o kosztach poniesionych w danym roku obrotowym na wytworzenie środków trwałych, zarówno znajdujących się na dzień bilansowy w toku budowy, jak i przyjętych do użytkowania w roku obrotowym. Tabela II.2.2.
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Wykazuje się dwojakiego rodzaju przychody i koszty, tj. takie, które charakteryzują się nadzwyczajną wysokością (a zaliczane są do „zwykłych” kosztów działalności operacyjnej i finansowej) oraz takie, które występują incydentalnie (sporadycznie, niepowtarzalnie), jeżeli ich wysokość jest istotna. Mogą to być zarówno zdarzenia losowe, jak i inne nietypowe zdarzenia. Wobec tego kierownik jednostki powinien dokonać oceny, czy dane zdarzenia spełniają przesłanki do ujęcia ich w tej pozycji informacji dodatkowej.

2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	np. nie występuje
2.5.	inne informacje
	W pozycji tej powinny znaleźć się wszelkie dodatkowe informacje niezbędne do spełnienia obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego jednostki. Jeżeli inne zdarzenia – niż wymienione w dodatkowych objaśnieniach oraz wykazane w pozostałych elementach sprawozdania finansowego jednostki – wystąpiły w jednostce, a ich skutki wpływają lub mogą wpłynąć w sposób istotny na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy – to również tego rodzaju informacje należałoby ująć w tej pozycji Informacji dodatkowej.
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Podać wszystkie ważne dane zapewniające sprawozdaniu finansowemu kompletność i zrozumiałość. W tej części ujmować można wszelkie dane dotychczas nieprzedstawione, m.in. informacje o skutkach błędów z poprzednich lat, skutkach zmiany polityki rachunkowości, zdarzeniach mających miejsce po dniu bilansowym, poziomie zatrudnienia i wynagrodzeniach, realizowanych projektach i zawartych umowach. W przypadku ku sprawozdania łącznego można przedstawić listę jednostek budżetowych objętych sprawozdaniem.
..... (główny księgowy) (rok, miesiąc, dzień)
 (kierownik jednostki)

Tabela 2. – dot. II. 1.1. Zmiany wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych (wartość brutto)

Lp.	Określenie grupy składników majątku trwałego	Stan na początek roku obrotowego 01.01.20...r	Zwiększenia				Zmniejszenia				Stan na koniec roku obrotowego 31.12.20...r
			z zakupu	Rozliczenie środków trwałych w budowie	Nieodpłatnie otrzymane	inne	Nieodpłatnie przekazane	sprzedaż	likwidacja	inne	
1.	Wartości niematerialne i prawne, w tym:										
2.	Środki trwałe, w tym:										
a)	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)										
b)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej										
c)	Urządzenia techniczne i maszyny										
d)	Środki transportu										
e)	Inne środki trwałe										
3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)										
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)										
.....
(główny księgowy)			(rok, miesiąc, dzień)								(kierownik jednostki)

Tabela 3. – dot. II. 1.1. Zmiany wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych (umorzenie)

Lp.	Określenie grupy składników majątku trwałego	Stan na początek roku obrotowego 01.01.20...r	Zwiększenia		Zmniejszenia			Stan na koniec roku obrotowego 31.12.20...r	Wartość netto ogółem na koniec okresu sprawozdawczego	Wpływy z tytułu sprzedaży
			Amortyzacja	Z aktualizacji wyceny	Nieodpłatnie przekazane	likwidacja	Sprzedaż (koszty)			
1.	Wartości niematerialne i prawne, w tym:									
2.	Środki trwałe, w tym:									
a)	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)									
b)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej									
c)	Urządzenia techniczne i maszyny									
d)	Środki transportu									
e)	Inne środki trwałe									
3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)									
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)									
.....										
(główny księgowy)			(rok, miesiąc, dzień)					(kierownik jednostki)		

Tabela 4 – dot. II. 1.3. Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa aktywów – stan na początek roku obrotowego	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego	Zwiększenie odpisów aktualizujących w ciągu roku	Zmniejszenie odpisów aktualizujących w ciągu roku	Wartość końcowa – stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)	Wartość końcowa aktywów – stan na koniec roku obrotowego (3-7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
.....							
(główny księgowy)		(rok, miesiąc, dzień)				(kierownik jednostki)	

Tabela 5 – dot. II. 1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczystie na dzień 31.12.20..... r.

Lp.	Treść (nr działki, obręb geodezyjny, arkusz mapy)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				Zwiększenia	Zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.		Powierzchnia (m²)				
		Wartość (zł)				

Tabela 6– dot. II. 1.5. Wartość środków trwałych nieamortyzowanych i nieumarzanych przez jednostkę, które są używane na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów

Tabela 7 – dot. II. 1.6. Wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Finanse jednostek oświatowych i wychowawczych

Tabela 8 – dot. II. 1.7. Stan odpisów aktualizujących wartość należności w roku 20..... r.

Lp.	Rodzaj należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego
			Zwiększenia	Zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					
3.					
..... (główny księgowy)		 (rok, miesiąc, dzień)	 (kierownik jednostki)

Tabela 9 – dot. II. 1.8. Dane o stanie rezerw

Lp.	Wyszczególnienie rezerw według celu ich utworzenia	Stan rezerw na początek roku obrotowego	Zmiany stanu rezerw w trakcie roku obrotowego			Stan rezerw na koniec roku obrotowego (3+4+5+6)
			Zwiększenia (ze znakiem plus)	Wykorzystanie (ze znakiem minus)	Uznanie rezerw za zbędne (ze znakiem minus)	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
	OGÓŁEM					
..... (główny księgowy)		 (rok, miesiąc, dzień)	 (kierownik jednostki)	

Tabela 10 – dot. II. 1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

Lp.	Wartość świadczeń pracowniczych wypłaconych w trakcie roku obrotowego z podziałem na:	Kwota
1	2	3
1.	Wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia wraz ze składnikami	
2.	Nagrody jubileuszowe	
3.	Odprawy emerytalne i rentowe	
4.	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	
5.	Inne świadczenia pracownicze *	
	OGÓŁEM	
* wydatki poniesione w związku z zagwarantowaniem pracownikom ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy, tj. zapewnienie odzieży i obuwia roboczego (względnie wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za nie); fakultatywnego wykupienia pracowniczych pakietów medycznych, sfinansowania obowiązkowych badań profilaktycznych i okularów korekcyjnych; zapewnienie napojów i posiłków regeneracyjnych.		
..... (główny księgowy)		
..... (rok, miesiąc, dzień)		
..... (kierownik jednostki)		

Tabela 11 – dot. II. 2.1. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Lp.	Wyszczególnienie według rodzaju zapasów	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów aktualizujących w trakcie roku obrotowego			Stan odpisów aktualizujących na koniec roku obrotowego (3+4+5+6)
			Zwiększenia (ze znakiem plus)	Wykorzystanie (ze znakiem minus)	Uznanie rezerw za zbędne (ze znakiem minus)	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
	OGÓŁEM					
..... (główny księgowy)		 (rok, miesiąc, dzień)		 (kierownik jednostki)

Tabela 12 – dot. II. 2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Lp.	Wyszczególnienie środków trwałych w budowie realizowanych we własnym zakresie	Koszt poniesionych w ciągu roku na budowę środków trwałych w budowie		
		ogółem	W tym:	
			odsetki	Różnice kursowe
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
	OGÓŁEM			
..... (główny księgowy)	 (rok, miesiąc, dzień)	 (kierownik jednostki)

Podstawa prawna:

- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1634).
- Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 217).

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

CZEKAMY NA TWOJĄ PROPOZYCJĘ TEMATU!**ZAPRASZAMY DO AKTYWNEGO TWORZENIA NUMERÓW!**

Jeśli spotykasz się w pracy z:

- tematem, który powinien zostać poruszony;
- zagadnieniem, które wymaga dodatkowej analizy;
- dokumentem, który trzeba utworzyć w placówce.

WARTO NAM O TYM NAPISAĆ!

Poruszmy to zagadnienie w kolejnych wydaniach.

finansejednostek@wip.pl

Jak zakwalifikować wynagrodzenie nauczyciela bez przygotowania pedagogicznego

Pytanie: Czy wynagrodzenie nauczyciela bez przygotowania pedagogicznego, zatrudnionego za zgodą organu prowadzącego, powinno być płacone z paragrafu 410, czy 4790?

Odpowiedź: Wynagrodzenia nauczyciela należy zakwalifikować do paragrafu 401 wynagrodzenie osobowe pracowników.

Uzasadnienie: Osoby zatrudnione na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe nie są nauczycielami w rozumieniu Karty Nauczyciela. Jednak na zasadzie odesłania z art. 15 ust. 6 w zw. z ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, do tych pracowników mają odpowiednie zastosowanie przepisy pragmatyki nauczycielskiej dotyczące wymiaru obowiązkowego pensum i wysokości wynagrodzenia.

Taka osoba nie jest nauczycielem, a pracownikiem niepedagogicznym. Artykuł 15 Prawa oświatowego jednoznacznie wskazuje: [Zatrudnienie w szkole publicznej lub przedszkolu niepublicznym osoby niebędącej nauczycielem].

Ostania nowelizacja rozporządzenia wyodrębnia wynagrodzenia nauczycieli z paragrafu „401 Wynagrodzenia osobowe pracowników” i „404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne”.

Proponowane zmiany dotyczą wynagrodzeń wszystkich nauczycieli, bez względu na status organu prowadzącego, i mają umożliwić pozyskiwanie danych dotyczących wydatków na finansowanie wynagrodzeń tej grupy zawodowej.

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 513).

Czy możliwe są przeniesienia pomiędzy funduszami nagród dla pracowników?

Pytanie: Szkoła ma fundusz nagród dla nauczycieli z innego paragrafu i dla pracowników obsługi z innego paragrafu. Czy można niewykorzystaną kwotę na nagrody dla pracowników obsługi przenieść na zwiększenie puli na nagrody nauczycieli? Chodzi o przeniesienie pieniędzy między paragrafami.

Odpowiedź: Szkoła nie może niewykorzystanych środków funduszu (nagród) płać pracowników niepedagogicznych przeznaczyć na zwiększenie puli na nagrody nauczycieli.

Pracownikom niepedagogicznym zatrudnionym w szkole przysługuje nagroda wypłacana z funduszu nagród. Nagrody wypłacane są w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia pracowników niepedagogicznych i pozostają w dyspozycji dyrektora szkoły.

Jedynie regulamin wynagradzania może zawierać zapis o przeznaczeniu środków pozostałych.

Zgodnie z art. 49 Karty Nauczyciela w budżetach: organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze. Organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

■ WAŻNE

Fundusz nagród tworzony jest na podstawie Karty Nauczyciela i obejmuje nauczycieli, z którymi został nawiązany stosunek pracy na podstawie Karty.

Podstawa prawna:

- Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 530 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1960).

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

Pracownik zatrudniony na dwie umowy – co trzynastką

Pytanie: Zatrudniam pracownika na stanowisku kucharz w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 1 września 2022 r. osoba ta ma również podpisaną umowę o pracę w wymiarze 10/20 etatu na stanowisku instruktor praktycznej nauki zawodu. Zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo oświatowe, pracownik ten zatrudniony jest na podstawie Kodeksu pracy na stanowisku obsługowym. Czy należy mu wypłacić trzynastkę z umowy o pracę na stanowisku instruktor praktycznej nauki zawodu?

ANNA TROCHIMIUK
radca prawny,
specjalista z zakresu
prawa oświatowego

Odpowiedź: Tak. Do podstawy trzynastki należy wliczyć wynagrodzenie z obu umów o pracę. Wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając:

- wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także
- wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy (art. 4 ust. 1 ustawy o trzynastkach).

WAŻNE

Jeżeli ustalimy, że pracownik nabył prawo do trzynastki (w sytuacji, o której mowa w pytaniu, warunek przepracowania co najmniej 6 miesięcy został spełniony), do podstawy trzynastki wliczamy wynagrodzenie ze wszystkich umów o pracę łączących danego pracownika ze szkołą w danym roku kalendarzowym, za który wypłacane jest to świadczenie.

Podstawa prawna

- Ustawa z 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1872) – art. 4 ust. 1.

Czy organ prowadzący może dokonać potrąceń z pensji nauczyciela?

Pytanie: Czy organ prowadzący może zmniejszać wysokość przyznanego nauczycielowi przez dyrektora dodatku motywacyjnego z powodu nieobecności nauczyciela w pracy (zwolnienie lekarskie)?

DARIUSZ DWOJEWSKI
doktor nauk
prawnych, specjalista
prawa pracy i prawa
oświatowego

Odpowiedź: Dodatek motywacyjny jest elementem wynagrodzenia za pracę nauczyciela (art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela). W czasie choroby wynagrodzenie nie przysługuje, więc nawet jeśli dyrektor przyznał nauczycielowi dodatek motywacyjny na określony czas, a nauczyciel w tym czasie zachoruje – otrzymuje świadczenia chorobowe, a nie wynagrodzenie za pracę. Szczegółowe zasady przyznawania i wysokości dodatku motywacyjnego określa regulamin wynagradzania nauczycieli ustalany przez organ prowadzący szkołę (art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela). **To regulamin decyduje, na jaki okres i w jakiej wysokości dyrektor może przyznać nauczycielowi dodatek motywacyjny.**

Dyrektor przyznaje nauczycielowi dodatek motywacyjny w określonej wysokości i na określony czas. Organ prowadzący nie dokonuje potrąceń z wynagrodzenia. Jeżeli dyrektor przyznał nauczycielowi dodatek motywacyjny na jeden miesiąc, a nauczyciel w tym miesiącu zachoruje, to wynagrodzenie za ten miesiąc podlega pomniejszeniu

w kolejnym miesiącu w związku ze zwolnieniem lekarskim.

W celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik za pozostałą część tego miesiąca otrzymał wynagrodzenie określone w art. 92 Kodeksu pracy lub zasiłek chorobowy:

- 1) miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez 30,
- 2) otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni wskazanych w zaświadczeniu lekarskim o czasowej niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby,
- 3) obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 927 ze zm.) – § 11.

Udział w imprezie ZFŚS – co z podatkiem?

Przychodem ze stosunku pracy są również „inne nieodpłatne świadczenie na rzecz pracownika”. Sprawdź, czy należy do nich udział w imprezie firmowej sfinansowanej z ZFŚS oraz czy szkoła odprowadza podatek dochodowy od takiej imprezy.

Z powodu niejedności stanowisk sądowych dotyczących udziału w imprezie sfinansowanej w całości ze środków ZFŚS jako „nieodpłatnego świadczenia”, zasadniczego znaczenia nabrał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2014 r. TK dokonał w nim ustalenia, jakie kryteria statuuja nieodpłatne świadczenie do zakwalifikowania go jako przychodu pracownika z tytułu stosunku pracy.

Kiedy świadczenie jest przychodem – trzy kryteria

Trybunał Konstytucyjny w powołanym powyżej wyroku wskazał **określone kryteria**, które powinny być spełnione, aby świadczenie zostało uznane za przychód:

- 1) są spełnione **za zgodą pracownika** (skorzystał z nich w pełni dobrowolnie),
- 2) są spełnione **w jego interesie** (a nie w interesie pracodawcy) i przyniosły mu korzyść w postaci powiększenia aktywów lub uniknięcia wydatku, który musiałby ponieść,
- 3) **korzyść ta jest wymierna i przypisana indywidualnemu pracownikowi** (nie jest dostępna w sposób ogólny dla wszystkich podmiotów).

Udział w imprezie ≠ przychód pracownika

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego, obiektywne kryterium – wystąpienia po stronie pracownika przysporzenia majątkowego (korzyści) – nie jest spełnione, gdy pracodawca proponuje swoim pracownikom udział w spotkaniach integracyjnych, choćby organizowanych poza miejscem pracy (imprezy wyjazdowe). W tym przypadku, nawet jeśli pracownik uczestniczy w spotkaniu dobrowolnie, to po jego stronie nie pojawia się żadna korzyść, choćby w postaci zaoszczędzenia wydatku. Natomiast bez elementu realnego w postaci otrzymania korzyści przez pracownika nie uzyskuje on przychodu. Nie występuje zdarzenie, z którym ustawa wiąże powstanie obowiązku podatkowego. Tym bardziej, bez skonkretyzowanego i indywidualnie przypisanego świadczenia brak jest podstaw do określenia jego wysokości.

WAŻNE

Tak więc udział w spotkaniu integracyjnym zaoferowanym przez pracodawcę pracownikom nie oznacza

uzyskania przychodu przez pracownika, gdyż brak jest podstaw, by świadczenie adresowane do wszystkich przypisać indywidualnym uczestnikom jako ich wymierną korzyść.

Nie każde świadczenie z ZFŚS jest przychodem

W konsekwencji sfinansowanie z ZFŚS udziału pracowników w imprezie kulturalno – oświatowej nie będzie stanowić dla pracowników przysporzenia majątkowego, a tym samym nieodpłatnego świadczenia. Nie każde świadczenie finansowane z funduszu jest przychodem pracownika, gdyż w pojęciu działalności socjalnej mieszczą się również takie formy, które nie kreują przysporzenia majątkowego po stronie pracownika, nadającego się do obciążenia daniną publiczną. Dotyczy to imprez sportowych, kulturalnych, wycieczek, organizowania różnych innych form rekreacji masowej. Wydatkowanie przez pracodawcę środków na te formy działalności socjalnej może następować według kryteriów objętych swobodą ich stanowienia (wyrok SA w Łodzi z 17 października 2017 r., III AUa 1406/16).

Obowiązki szkoły jako płatnika

W konsekwencji powyższego po stronie pracowników nie powstanie przychód ze stosunku pracy, a szkoła jako płatnik nie będzie miała obowiązku obliczenia, pobrania i odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Stanowisko takie prezentowane jest w interpretacjach podatkowych (interpretacje dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 października 2020 r., 0113-KDIP2-3.4011.656.2020.2.JŚ, z 7 listopada 2018 r., znak 0113-KDIP2-3.4011.489.2018.ID, z 27 września 2019 r., znak 0115-KDIT2-2.4011.307.2019.1.MD, z 2 kwietnia 2017 r., znak 0461-ITPB2.4511.102.2017.1.AG, z dnia 20 września 2017 r., znak 0113-KDIP2-2.4011.254.2017.1.ACZ, z 4 sierpnia 2018 r., znak 0115-KDIT2-2.4011.278.2018.1.MD).

Podstawa prawna:

- Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 2021 r. poz. 1128 ze zm.) – art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1.

Orzecznictwo:

- Wyrok TK z 8 lipca 2014 r., K 7/13, Dz.U. z 2014 r. poz. 947,

DARIUSZ DWOJEWSKI
doktor nauk prawnych, specjalista prawa pracy i prawa oświatowego

• wyrok SA w Łodzi z 17 października 2017 r., III AUa 1406/16.

Interpretacje skarbowe:

- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 października 2020 r., 0113-KDIP2-3.4011.656.2020.2.JŚ.
- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7 listopada 2018 r., znak 0113-KDIP2-3.4011.489.2018.ID.

- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 września 2019 r., znak 0115-KDIT2-2.4011.307.2019.1.MD.
- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 kwietnia 2017 r., znak 0461-ITPB2.4511.102.2017.1.AG.
- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20 września 2017 r., znak 0113-KDIP2-2.4011.254.2017.1.ACZ.
- Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 sierpnia 2018 r., znak 0115-KDIT2-2.4011.278.2018.1.MD.

Podatek dochodowy od emerytur i rent do 2.500 zł

Pytanie: Czy osoba pobierając emeryturę rolniczą z KRUS i jednocześnie drugą emeryturę z ZUS w łącznej kwocie nieprzekraczającej 2.500 zł w celu uniknięcia niedopłaty powinna w jednym z organów złożyć wniosek o niepominiejszenie zaliczki o kwotę zmniejszającą podatek?

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

Odpowiedź: Osoba pobierając emeryturę rolniczą z KRUS i jednocześnie drugą emeryturę z ZUS w łącznej kwocie nieprzekraczającej 2.500 zł nie musi składać wniosku o niepominiejszenie zaliczki o kwotę zmniejszającą podatek w celu uniknięcia niedopłaty.

Uzasadnienie: Na mocy zmiany przepisów, od emerytur i rent do 2.500 zł brutto nie jest odprowadzany podatek dochodowy. Każda osoba rozliczająca się na zasadach ogólnych ma prawo do nieopodatkowanego dochodu do 30 tys. zł. Od 1 stycznia 2022 r. seniorzy, którzy pobierają wyższe świadczenia, podatek zapłacą od kwoty przekraczającej 2.500 zł brutto. Art. 27. [Skala podatkowa; progi podatkowe].

Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 29–30f, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali podatkowej:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	120.000	12% minus kwota zmniejszająca podatek 3.600 zł
120.000		10.800 zł + 32% nadwyżki ponad 120.000 zł

Podstawa prawna:

- Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.).

Odprawa i wynagrodzenie wypłacone po ustaniu zatrudnienia a zwolnienie z PIT

Pytanie: Zatrudniona w szkole nauczycielka ukończyła 60 lat w grudniu 2021. Umowę miała do 31 sierpnia 2022. Po tym dniu wystąpiła do ZUS z wnioskiem o przyznanie emerytury. Jednocześnie zawarliśmy z nią kolejną umowę od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. Wypłaciliśmy odprawę emerytalną i pobraliśmy podatek dochodowy. Czy postąpiliśmy poprawnie? Nauczycielka twierdzi, że odprawa powinna być zwolniona z PIT, ze względu na ulgę dla seniora. Dodam, że od wypłacanych w roku 2022 wynagrodzeń miała pobierany podatek dochodowy, gdyż nie złożyła oświadczenia o zaprzestaniu pobierania podatku ze względu na osiągnięcie wieku emerytalnego. Czy takiego oświadczenia w ogóle powinniśmy wymagać? Czy powinniśmy zaprzestać pobierania podatku od stycznia?

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

Odpowiedź: Odprawa i wynagrodzenie wypłacone po ustaniu stosunku pracy nie korzysta ze zwolnienia. Ulgą można objąć wszystkie świadczenia wypłacone do 31 sierpnia 2022 r., w ostatnim dniu świadczenia pracy. Podatnik powinien złożyć PIT-0 po zawarciu umowy od 1 września 2022 r., jeśli spełnia warunki.

Uzasadnienie: Ulgą dla seniorów powinny zostać objęte wszystkie składniki wynagrodzenia wypłacone pracownikowi do dnia rozwiązania umowy

o pracę. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy PIT (w ramach tzw. ulgi dla seniorów), odnosi się do rodzaju aktywności zawodowej (źródła przychodów).

Warunek „nieotrzymywania emerytury”

Zwolnione z podatku są przychody otrzymane przez podatnika, który mimo nabycia uprawnienia (prawa) do emerytury, tej emerytury nie otrzymuje.

Warunek „nieotrzymywania emerytury” jako warunek uprawniający do zastosowania ww. zwolnienia podatkowego powinien być spełniony na moment otrzymania przychodu, tj. moment wypłaty wynagrodzenia ze stosunku pracy.

Kiedy przysługuje ulga dla seniora?

Otrzymane świadczenia (odprawa) mogą korzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy, jeżeli pracownik spełniał przesłanki do zastosowania ulgi dla pracujących seniorów, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy PIT i złożył płatnikowi oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 1g ustawy PIT o spełnieniu warunków do zastosowania ulgi. Wówczas ulgą dla seniora powinny zostać objęte wszystkie składniki wynagrodzenia wypłacone pracownikowi do dnia rozwiązania umowy o pracę. Jeżeli wynagrodzenie i inne składniki ze stosunku pracy zostałyby wypłacone pracownikowi po dacie rozwiązania umowy o pracę i dotyczą okresu, w którym pracownik (emeryt) świadczył pracę, nie będą mogły skorzystać z ulgi dla seniorów, ponieważ przychód z tego tytułu powstanie u podatnika już w okresie, w którym będzie on otrzymywał emeryturę.

Interpretacja wydana w sprawie spółki komunalnej (nr 0112-KDIL2-1.4011.496.2022.2.TR) przez dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej:

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy o PIT, zwolnione z podatku są m.in. przychody ze stosunku

pracy, z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o PIT, oraz z pozarolniczej działalności gospodarczej, opodatkowane według skali, stawką liniową oraz ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Warunkiem jest, by podatnik mimo nabycia uprawnień nie otrzymywał świadczeń. Wymieniono tu m.in. emerytury i renty rodzinne z ZUS, KRUS, MON i MSWiA.

Zerowy PIT dla pracujących po osiągnięciu wieku emerytalnego

Od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje wprowadzona w ramach Polskiego Ładu tzw. ulga dla pracujących seniorów.

Z ulgi tej mogą skorzystać osoby, które spełnią następujące warunki:

- osiągnęły wiek emerytalny, który wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn,
- pozostają w zatrudnieniu,
- nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty rodzinnej.

Z ulgi dla pracujących seniorów mogą skorzystać również osoby, które mają przyznaną emeryturę, lecz jej nie pobierają, ponieważ nie rozwiązały stosunku pracy (mają zawieszone prawo do emerytury).

Podstawa prawna:

- Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.).

Pomoc z funduszu zdrowotnego dla nauczycieli – co z podatkiem?

Pytanie: Emerytowani nauczyciele publicznej szkoły podstawowej złożyli wnioski o przyznanie pomocy z Funduszu zdrowotnego dla nauczycieli w celu dofinansowania zakupu szkielek korekcyjnych, okularów, usług stomatologicznych oraz pobytu w sanatorium. Do wniosków załączono zaświadczenie o stanie zdrowia. Zgodnie z przepisami wolne od podatku dochodowego są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci. Czy w opisanych przypadkach należało pobrać 10% podatek? Szkoła pobrała zryczałtowany podatek w wysokości 10% od przyznanej emerytom zapomogi do okularów i usług stomatologicznych, natomiast od zapomogi dotyczącej dofinansowania pobytu w sanatorium nie naliczono podatku. Jaki rodzaj formularza PIT będzie musiała sporządzić szkoła za 2022 rok, by rozliczyć się z emerytem i urzędem skarbowym?

Odpowiedź: Świadczenia polegające na udzieleniu pomocy zdrowotnej nauczycielowi na podstawie art. 72 KN podlegają opodatkowaniu, jeśli nie stanowią zapomogi udzielonej z tytułu długotrwałej choroby. Szkoła powinna sporządzić informację PIT-11.

Uzasadnienie: Na podstawie art. 72 ust. 1 KN, nauczycielowi przysługuje pomoc zdrowotna. Zgodnie

z regulaminem przyznawania pomocy zdrowotnej, pomoc zdrowotna jest udzielana w formie finansowej jako częściowy zwrot kosztów poniesionych na leczenie szpitalne lub leczenie w domu z powodu przewlekłej choroby. Wysokość przyznanej pomocy zdrowotnej zależy od wysokości udokumentowanych poniesionych przez nauczyciela kosztów związanych

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

z leczeniem, przebiegu choroby oraz okoliczności z tym związanych, wpływających na sytuację materialną nauczyciela i sytuację materialną jego rodziny.

■ WAŻNE

Wolne od podatku dochodowego są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci.

W katalogu zwolnień przedmiotowych, wynikających z art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie zostały ujęte świadczenia pieniężne wypłacane jako pomoc zdrowotna dla emerytów, a pomocy tej nie można traktować jako zapomogi z tytułu długotrwałej choroby.

Z tytułu świadczeń otrzymanych przez emerytów i rencistów, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunkiem pracy, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1 pkt 26 i 38, pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10% należności.

Ustawa o podatku dochodowym nie definiuje pojęć zapomogi i długotrwałej choroby. Zgodnie z definicjami występującymi w słownikach języka polskiego, przez zapomogę należy rozumieć jednorazowe

świadczenie pieniężne mające na celu wsparcie finansowe osoby, która z ważnych przyczyn znalazła się w trudnej sytuacji życiowej. Przez długotrwałą chorobę należy rozumieć chorobę wymagającą długotrwałego leczenia w sposób stały lub przez długi okres, mającą długotrwały przebieg.

■ WAŻNE

Płatnik dokonujący wypłaty zobowiązany jest do analizowania każdego przypadku indywidualnie, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy.

Z medycznego punktu widzenia długotrwałą chorobą to choroby przewlekłe, nieuleczalne i wrodzone. (...) Świadczenia przyznane nauczycielom w związku z zakupem okularów korekcyjnych lub protez dentystyczną nie są związane z długotrwałą chorobą oraz niezwiązane są ze zdarzeniem losowym. Zatem w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania zwolnienie wynikające z treści art. 21 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (...) (Pismo z 10 kwietnia 2017 r. dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej 1462-IPPB4.4511.187.2017.1.JK3).

Podstawa prawna:

• Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.) – art. 21, art. 30 ust. 1 pkt 4.

Trzynastka dla byłych pracowników – co z podatkiem?

Pytanie: Czy w związku ze zmianą ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, od wypłaty trzynastki dla byłych pracowników należy liczyć podstawowe koszty i ulgę, czy też nie?

BARBARA JAROSZ
główna księgowa
samorządowej
jednostki budżetowej

Odpowiedź: Od wypłaty trzynastki dla byłych pracowników należy liczyć koszty, jeśli nie złożyli wniosku o niestosowanie. Przy wypłacie wynagrodzenia po zakończeniu umowy pracodawca nie stosuje kwoty zmniejszającej podatek.

Złożone oświadczenia i wnioski wygasają po ustaniu stosunku prawnego łączącego podatnika z płatnikiem (art. 31a ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Jeśli w momencie wypłaty świadczenia nie istnieje „więź” łącząca podatnika z płatnikiem, płatnik pomija je.

Jest to generalna zasada, od której ustawa PIT przewiduje dwa wyjątki. Po ustaniu zatrudnienia płatnik nadal uwzględnia oświadczenia i wnioski podatnika dotyczące:

- 1) niestosowania ulgi dla młodych,
- 2) niestosowania kosztów uzyskania przychodów dla pracowników w wysokości podstawowej lub podwyższonej.

Interpretacja z 18.05.2022 r. Krajowa Informacja Skarbowa

(...) wszystkie oświadczenia, o których mowa we wniosku, są ważne tylko w czasie trwania zatrudnienia. Z chwilą ustania umowy o pracę czy umowy cywilno-prawnej automatycznie tracą one ważność. Tym samym (...), przekazując wypłaty po dniu rozwiązania umowy o pracę (i ustania stosunku pracy) lub rozwiązania umowy cywilno-prawnej, pobierając zaliczkę na podatek dochodowy, nie są Państwo zobowiązani uwzględniać oświadczeń złożonych przez pracownika/zleceniobiorcę w trakcie trwania umowy o pracę/umowy zlecenia.

Podstawa prawna:

• Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 264 ze zm.).

Finanse

jednostek oświatowych i wychowawczych

Poznaj wszystkie zalety magazynu

Pozwala na bieżąco śledzić ważne dla księgowych w oświacie zmiany w prawie, stanowiska RIO, pisma MF, wyroki sądów oraz interpretacje organów podatkowych bez tracenia czasu na codzienny przegląd prasy

Wskazuje interpretacje przepisów, uwzględniające specyficzne potrzeby jednostki oświatowej

Artykuły są napisane krótko i zwięźle – nie trzeba tracić czasu na czytanie zbędnych informacji

Szeroki zakres tematyczny porad z: rachunkowości, klasyfikacji i sprawozdawczości, podatków, kadr i płac, finansów publicznych, środków unijnych i pomocowych – nie trzeba korzystać z kilku publikacji

Tylko prenumeratorzy magazynu zyskują co miesiąc kompleksowe wsparcie specjalistów w codziennej pracy. „Finanse Jednostek Oświatowych i Wychowawczych” to kompleksowe źródło rzetelnych informacji z zakresu: ewidencji księgowej, zarządzania finansami, podatków, sprawozdawczości, zatrudniania pracowników, aspektów formalno-prawnych funkcjonowania jednostki.

Korzyści z prenumeraty:

- ❖ Wydania magazynu online
- ❖ Indywidualne konsultacje z ekspertami
- ❖ Specjalne promocje na przedłużenie prenumeraty

Sprawdź!

Wejdź na: fjo.wip.pl

Finanse

jednostek oświatowych i wychowawczych

PRAKTYCZNE ROZWIĄZANIA DLA SŁUŻB FINANSOWO-KSIĘGOWYCH

Styczeń 2022
Numer 133
ISSN 2299-9698

Dlaczego warto prenumerować „Finanse Jednostek Oświatowych i Wychowawczych”?

- 1 Dostęp do strony www czasopisma – wzory dokumentów, kalkulatory, akty prawne
- 2 Specjalne promocje na przedłużenie prenumeraty – stali klienci otrzymują prezenty: książki, rabaty i inne gratysy
- 3 Indywidualne konsultacje z ekspertami
- 4 Wydania magazynu online – dostęp do publikacji z każdego miejsca
- 5 Osobista opieka redakcji – w każdej chwili można skontaktować się z redaktorem prowadzącą
- 6 Dyżury online – dwa razy w miesiącu

Sprawdź szczegóły na www.fjo.wip.pl

